

Kelime Ö?renmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kelime Ö?renmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24549>

Özet

Kelime Ö?renmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i, bireylerin yeni kelimeleri ö?renme süreçlerinde kullandıkları **öz-düzenleyici** stratejileri ve kapasiteleri ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, Amanda Ye?ilbursa ve Ramazan Bilican tarafından 2013 yılında Türkçe olarak valide edilmiş ve dil öğrenimi alanındaki araştırmacılar için önemli bir kaynak sağlamıştır. Ölçek, 6 noktalı **Likert derecelendirme** formatını kullanarak, katılımcıların öğrenme davranışlarına ne ölçüde katıldıklarını de?erlendirmelerine olanak tanır. Elde edilen psikometrik veriler, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına ve yapı geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Bu araç, özellikle yabancı dil öğrenme bağlamında öğrencilerin kelime da?arcılığını geli?tirme çabalarına ne kadar bilinçli ve metodik bir şekilde yönettiklerini anlamak için tasarlanmıştır. Ölçeğin geli?tirme süreci, dil eğitiminde öz-düzenlemeye dayalı öğrenme modellerinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-düzenleme, **kelime öğrenme**, dil edinimi, psikometri, geçerlik, güvenilirlik, Likert ölçe?i, faktör analizi.

Yazarlar

Amanda Ye?ilbursa, Ramazan Bilican

Amaç

Ölçeğin temel amacı, dil öğrenenlerin kelime edinim süreçlerinde gösterdikleri **öz-düzenleme** becerilerini sistematik ve nicel bir şekilde de?erlendirmektir. Bu, öğrencilerin hedefler belirleme, öğrenme stratejilerini planlama, izleme ve de?erlendirme yeteneklerini belirlemeye yardımcı olur.

Elde edilen sonuçlar, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin kelime öğrenme stratejilerini geli?tirmeye yönelik kişiselleştirilmiş müdahaleler tasarlamasına olanak tanır. Ölçek, öğrenme sürecindeki bireysel farklılıklar ortaya koyarak daha etkili dil öğretim metodolojilerinin geli?tirilmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Yapı

Kelime Öğrenmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i, Bandura ve Zimmerman gibi kuramcıların çalışmalarına dayanan **öz-düzenleme** psikolojik yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bilişsel, üstbilişsel ve motivasyonel süreçlerin birleşimi olarak ele alınır. Kelime öğrenme bağlamında, bu,

ö?rencinin kelime da?arc???n? geli?tirmek için gösterdi?i ba??ms?z çabalar?, kendi ilerlemesini izlemesini ve kar??la?t??? zorluklar? yönetmesini içerir.

Ölçek, kelime ö?renimi ba?lam?nda öz-düzenlemenin farklı alt boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde tasarlanm???r. Bu alt boyutlar genellikle planlama, izleme ve de?erlendirme a?amalar?n? içermektedir, böylece ö?renme döngüsünün tamam? de?erlendirilebilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap?sal uygunlu?unu do?rulamak amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek için **faktör analizi** yöntemine ba?vurulmu?tur. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen yap?lar? ne ölçüde temsil etti?ini ara?t?rm???r.

Ye?ilbursa ve Bilican (2013) taraf?ndan yürütülen validasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe kültür ve dil ba?lam?nda öz-düzenleme kapasitesini ölçmek için yeterli yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? gerçekten ölçtü?ü anlam?na gelmektedir.

Güvenirlik

Kelime Ö?renmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak hesaplanm???r. Bu amaçla, ölçe?in maddeleri aras?ndaki korelasyonu gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm???r.

Elde edilen Cronbach Alfa katsay?s? de?eri **.89** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre oldukça yüksek bir iç tutarlılık düzeyine i?aret etmekte olup, ölçe?in farklı durumlarda ve farklı katılımc? gruplar?nda kararlı ve güvenilir sonuçlar üretebilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi ve Türkçeye uyarlanması sürecinde yap? geçerli?ini kan?tlamak amacıyla **faktör analizi** uygulanm???r. Bu istatistiksel teknik, ölçek maddeleri aras?ndaki ilişkileri inceleyerek, maddelerin hangi temel faktörler (alt yap?lar) alt?nda topland???n? ortaya koyar.

Yap?lan **faktör analizi**, ölçe?in teorik çerçeveye uyumlu, anlamlı ve ayrı boyutlara sahip oldu?unu do?rulam???r. Bu durum, ölçe?in kelime ö?renmedeki öz-düzenleme kavram?n?n çok boyutlu do?as?n? ba?arılı bir ?ekilde yakalad???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek ilk olarak bu çal??ma kapsam?nda Türkçede valide edilmi?tir.)

Format: 6'l? Likert Derecelendirme Ölçe?i

Derecelendirme Detaylar?: 1= Hiç Kat?lm?yorum (Strongly Disagree) - 6= Tamamen Kat?l?yorum (Strongly Agree)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabanc? dil ö?renen ö?renciler veya kelime da?arc???n? geli?tirmeye çal??an bireyler.

Ya? Grubu: Akademik çal??malar genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde yo?unla??r, ancak geni? bir ö?renci grubuna uygulanabilir.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal validasyon çal??mas?, yabanc? dil (?ngilizce) ö?renen Türk ö?rencileri kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n kendi ö?renme davran??lar?na ili?kin beyanlar?n? almay? temel alan öz bildirim (self-report) yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Öz-düzenleme stratejileri, ö?renme psikolojisi, yabanc? dil e?itimi, **kelime ö?renme**, psikometrik de?erlendirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Amanda Ye?ilbursa

?leti?im E-posta Adresi: yesilbursa_a@ibu.edu.tr

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2013 (Validasyon çal??mas?n?n yay?n y?I?d?r.)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden üretimi için yazar(lar) ile ileti?ime

geçilmesi önerilir. Akademik ara?tırmalar için genellikle kaynak gösterilerek kullan?m izni mevcuttur.

Kaynaklar

Ye?ilbursa, A., & Bilican, R. (2013). Validation of self-regulatory capacity in vocabulary learning scale in Turkish. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 70, 882-886.

Makalenin orijinal tam metnine bu ba?lantıdan erişilebilir: ac.els-cdn.com.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: kelime-ogrenmede-oz-duzenleme-kapasitesi-olcegi-toad.pdf

Kelime Ö?renmede Öz-düzenleme Kapasitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Maddeler, bu akademik ölçek giri?ine dahil edilmek üzere orijinal kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıdaki referans makaleye başvurulmalıdır.